

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL SODININKŲ BENDRIJOS „X“ SKUNDO PRIEŠ LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJĄ

2019 m. rugsėjo 20 d. Nr. 4D-2019/1-704
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo sodininkų bendrijos „X“ (toliau vadinama – Pareiškėja, Bendrija) skundą dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos (toliau vadinama – AM) Atliekų politikos grupės vadovės Agnės Bagočiūtės ir kitų atsakingų pareigūnų neveikimo, gavus Bendrijos kreipimuisi.

2. Pareiškėja skunde nurodė:

2.1. **Bendrija iki šiol negauna atsakymo į 2018 m. liepos 4 d.** el. paštu info@am.lt **pateiktą kreipimąsi** dėl Jonavos rajono savivaldybės (toliau vadinama – Savivaldybė) teisės akto nuostatos, susijusios su sodininkų bendrijoms nustatyta prievole atstovauti atliekų turėtojus, sudarant komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo paslaugos teikimo sutartį, teisėtumo (žr. pažymos 4 punktą);

2.2. Per nustatytą 20 darbo dienų terminą negavus atsakymo, pakartotinai į AM el. paštu info@am.lt kreiptasi 2018 m. rugpjūčio 16 d. (žr. pažymos 5 punktą), 2018 m. rugpjūčio 22 d. (žr. pažymos 6 punktą) ir 2018 m. rugpjūčio 28 d. (žr. pažymos 7 punktą), tačiau **gauti tik automatiniai atsakymai, kad raštas gautas**;

2.3. Nesulaukus jokie atsakymo, 2018 m. rugsėjo 7 d. el. paštu AM išsiųstas skundas (žr. pažymos 8 punktą) dėl LR aplinkos ministro 2012 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. D1-229 patvirtinto Asmenų prašymų, skundų (pranešimų) nagrinėjimo ir jų aptarnavimo AM tvarkos aprašo (toliau tekste – Aprašas) III sk. 26 p., 30 p., 31 p., bei 48.5 p. reikalavimų pažeidimo (žr. pažymos 23 punktą);

2.4. Į Bendrijos 2018 m. rugsėjo 7 d. skundą gautas tik Dokumentų tvarkymo skyriaus inspektorės Stasės Okuličienės pranešimas (žr. pažymos 9 ir 11 punktus);

2.5. Negavusi jokie atsakymo į 2018 m. liepos 4 d. raštą ir 2018 m. rugsėjo 7 d. pateiktą skundą, **Bendrija pateikė AM dar du skundus: 2018 m. lapkričio 13 d.** dėl Bendrijos 2018 m. liepos 4 d. prašymo, 2018 m. rugsėjo 7 d. skundo nagrinėjimo AM pažeidimų (žr. pažymos 10 punktą) ir **2019 m. vasario 27 d.** dėl Bendrijos 2018 m. liepos 4 d. prašymo bei 2018 m. rugsėjo 7 d. ir 2018 m. lapkričio 13 d. pateiktų skundų nagrinėjimo pažeidimo (žr. pažymos 11 punktą), tačiau **jokie atsakymo Bendrija negavusi iki šiol**;

2.6. **Paskutinis Bendrijos skundas AM pateiktas 2019 m. balandžio 17 d.** (žr. pažymos 12 punktą), pradėjus pareigas eiti naujam ministrui Kęstučiui Mažeikai, tačiau **atsakymas vis tiek negautas**;

2.7. Nesuprantama ir **nepateisinama, kad nuo 2018 m. liepos mėnesio AM ignoruoja oficialiai pateiktus Bendrijos kreipimuisi.**

3. Bendrija prašo Seimo kontrolieriaus:
 - 3.1. padėti gauti atsakymą iš AM;
 - 3.2. atsakingiems pareigūnams priminti Asmenų prašymų, skundų (pranešimų) nagrinėjimo ir jų aptarnavimo AM tvarkos aprašo privalomus reikalavimus (žr. pažymos 19 punktą).

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Bendrijos **2018 m. liepos 4 d.** kreipimesi AM nurodyta:

„Prašome Jūsų išaiškinti, ar Savivaldybės tarybos 2017 m. lapkričio 30 d. sprendimu Nr. 1TS-264 patvirtintų Jonavos raj. savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo taisyklių (toliau tekste – Taisyklės) 121.3 punkte įtvirtinta imperatyvi nuostata, kad:

„121. *Sudarant komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo paslaugos teikimo sutartį, atliekų turėtojams atstovauja:*

121.3 *sodininkų bendrijos atliekų turėtojams – sodininkų bendrija (juridinis asmuo) neprieštarauja LR Civilinio kodekso nuostatoms dėl fizinių asmenų atstovavimo mokant valstybei rinkliavą, kylančią iš jų asmeninio nekilnojamojo turto, Sutarčių teisės principams sudarant sandėrius su trečiaisiais asmenimis bei LR Atliekų tvarkymo įstatymo pagrindiniam principui, kai „moka teršėjas“.*

Ši sodininkų bendrijai, kaip juridiniam asmeniui, nurodyta imperatyvi nuostata prieštarauja ir tų pačių *Taisyklių* 121.1 p., kuriuo įtvirtinama, kad sudarant komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo paslaugos sutartį, atliekų turėtojams atstovauja *privatų valdų savininkams – jų naudojamo nekilnojamojo turto savininkas arba nekilnojamojo turto objekto savininko atstovas pagal įstatymą*. Šiuo atveju norėtume atkreipti dėmesį, kad nei pačiose Taisyklėse, nei kokiame kitame LR teisės akte sąvokos *privati valda* apibrėžimo nėra. Žemės ūkio ministerijos oficialia nuomone (raštas pridedamas) sodo teritorijoje esantis mėgėjų sodo sklypas gali būti traktuojamas kaip privati valda, kadangi tai yra nuosavybės teise valdomas žemės sklypas.

Pagal LR Sodininkų bendrijų 2003 m. gruodžio 18 d. įstatymo Nr. IX-1934 18 str. 1 p. *sandorius bendrijos valdymo organas gali sudaryti, kai yra toks narių susirinkimo sprendimas. Bendrijos nariai narių susirinkimu nesutinka įgalinti sodininkų bendriją, kaip juridinį asmenį, atstovauti sudarant komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo paslaugos sutartį.* (Be to, Bendrijos įstatų 17 p. įtvirtinta, kad *Bendrija neatsako už savo narių prievoles*).

Taip pat būtume dėkingi, jei atsakytumėte:

1. Ar gali komunalinių atliekų tvarkymo administratorius pateikti sodininkų bendrijai sąskaitas, kuriose nurodoma mokėti dvinarę įmoką (toliau DVI) už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą ne tik už juridinio asmens kolektyvinio konteinerio priežiūrą (kaip tai numatyta nuo 2013 m. galiojančioje sutartyje), bet ir DVI rinkliavą už sodininkų bendrijos gyventojų nekilnojamojo turto, jei tai nėra individualiai aptarta ir nėra įtvirtinta jokioje sutartyje? (Nauja sutartis, pagal individualiai aptartas sąlygas įsigaliojus Jonavos raj. DVI įmokai nuo 2017 m. sausio 1 d. nebuvo sudaryta).

2. Ar teisėtai, atliekų tvarkymo administratorius iš sodininkų bendrijos reikalauja registruoti sodininkų bendrijos atliekų turėtojus, jei ši prievolė yra viena iš Taisyklėse pavestų administratorių funkcijų (Taisyklių 12.2 p.).

PRIDEDAMA. LR žemės ūkio ministerijos 2018 m. birželio 22 d. raštas Nr. 3JA-180(8.14).“

5. Bendrijos valdybos pirmininkas A **2018 m. rugpjūčio 16 d.** raštu pateikė el. paštu info@am.lt prašymą suteikti informaciją apie 2018 m. liepos 4 d. kreipimosi nagrinėjimą:

„Jau praėjo daugiau nei 20 darbo dienų terminas, o atsakymo į mums rūpimą 2018 m. liepos 4 d. AM pateiktą paklausimą negavome, norėjome sužinoti, ar atsakymas per klaidą nebuvo mums atsiųstas, ar prireikė daugiau laiko atsakymo ruošimui.

Jei atsakymas vis dar ruošiamas, norėtume sužinoti, kada galime tikėtis gauti atsakymą į

Bendrijos 2018 m. liepos 4 d. raštą „Dėl Jonavos raj. savivaldybės teisės akte įtvirtintos imperatyvios nuostatos sodininkų bendrijoms atstovauti bendrijos atliekų turėtojus sudarant komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo paslaugos teikimo sutartį teisėtumo“ (rašto kopiją prisegame).“

6. Bendrijos valdybos pirmininkas A **2018 m. rugpjūčio 22 d.** raštu pateikė el. paštu info@am.lt prašymą, analogišką prašymui, pateiktam 2018 m. rugpjūčio 16 d. (žr. pažymos 5 punktą).

7. Bendrijos valdybos pirmininkas A **2018 m. rugpjūčio 28 d.** raštu pateikė el. paštu info@am.lt kreipimąsi, kuriame nurodė:

„[...]“

Labai atsiprašome už kartojimąsi, tačiau kadangi negavome jokio atsakymo į mūsų 2018 m. rugpjūčio 16 d. ir 2018 m. rugpjūčio 22 d. el. paštu išsiųstus paklausimus, kas atsitiko ar vyksta su Bendrijos 2018 m. liepos 4 d. AM pateiktu raštu (raštas pakartotinai pridedamas), kreipiamės dar kartą tikėdamiesi gauti ne tik automatinį pranešimą, kad mūsų laiškas yra gautas, tačiau ir atsakymą į mūsų 2018 m. liepos 4 d. raštą „Dėl Jonavos raj. savivaldybės teisės akte įtvirtintos imperatyvios nuostatos sodininkų bendrijoms atstovauti bendrijos atliekų turėtojus sudarant komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo paslaugos teikimo sutartį teisėtumo“ arba bent jau pranešimą apie terminą, kuris numatytas šio atsakymo pateikimui, jei buvo nustatytas didesnis nei 20 darbo dienų terminas atsakymo pateikimui.“

8. Pareiškėja **2018 m. rugsėjo 7 d.** elektroniniu paštu kreipėsi į AM, nurodydama:

„Bendrija 2018 m. liepos 4 d. AM el. paštu info@am.lt pateikė raštą Nr. 24 „Dėl Jonavos raj. savivaldybės teisės akte įtvirtintos imperatyvios nuostatos sodininkų bendrijoms atstovauti bendrijos atliekų turėtojus sudarant komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo paslaugos teikimo sutartį teisėtumo“, tačiau **atsakymo iki šios dienos negavome**, nors **praėjo daugiau nei 20 darbo dienų terminas, per kurį AM privalo atsakyti į interesantų paklausimus** (remiantis Laimos Vaitkevičienės 2018 m. liepos 18 d. atsakymu iš AM el. pašto laima.vaitkeviciene@am.lt).

Rašte buvo prašoma išaiškinti ar Jonavos raj. savivaldybės tarybos 2017 m. lapkričio 30 d. sprendimu Nr. 1TS-264 patvirtintų Jonavos raj. savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo taisyklių (toliau tekste – Taisyklės) 121.3 punkte įtvirtinta imperatyvi nuostata, kad:

„121. Sudarant komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo paslaugos teikimo sutartį, atliekų turėtojams atstovauja:

121.3 sodininkų bendrijos atliekų turėtojams – sodininkų bendrija (juridinis asmuo), neprieštarauja LR Civilinio kodekso nuostatomis dėl fizinių asmenų atstovavimo mokant valstybei rinkliavą, kylančią iš jų asmeninio nekilnojamojo turto, Sutarčių teisės principams sudarant sandėrius su trečiaisiais asmenimis, LR Atliekų tvarkymo įstatymo pagrindiniam principui, kad „moka teršėjas“ ir LR Sodininkų bendrijų įstatymui.

Skundžiame tai, kad, AM pareigūnai pažeidė Aplinkos ministro 2012 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. D1-229 patvirtinto Asmenų prašymų, skundų (pranešimų) nagrinėjimo ir jų aptarnavimo LR aplinkos ministerijoje tvarkos aprašo (toliau tekste – Aprašas) III sk. 26 p., 30 p., 31 p., bei 48.5 p.

Informuojame, kad negavę atsakymo į mums rūpimą klausimą, po nustatyto 20 darbo dienų termino, 2018 m. rugpjūčio 16 d.; 2018 m. rugpjūčio 22 d.; 2018 m. rugpjūčio 28 d. el. paštu info@am.lt kreipėmės į AM dėl paaiškinimo, kodėl mūsų raštas yra neatsakytas, tačiau gavome tik automatinį atsakymą, kad mūsų raštas gautas ir nieko daugiau.

Labai tikimės gauti atsakymą į mums aktualų klausimą, tačiau, jei ir toliau gausime tik automatinį pranešimą, kad mūsų raštas yra gautas, bet ne atsakymą į pati raštą, būsime priversti kreiptis į LR Seimo kontrolierių LR Seimo kontrolierių įstatymo nustatyta tvarka, kaip tai numato Aprašo VI sk. 55 p. [...].“

9. Bendrijos valdybos pirmininkas A buvo informuotas, kad AM į paklausimus atsako per 20 darbo dienų.

10. Pareiškėja **2018 m. lapkričio 13 d** pateikė AM skundą, nurodydama:

„Bendrija 2018 m. liepos 4 d. AM el. paštu info@am.lt pateikė raštą Nr. 24 „Dėl Jonavos raj. savivaldybės teisės akte įtvirtintos imperatyvios nuostatos sodininkų bendrijoms atstovauti bendrijos atliekų turėtojus sudarant komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo paslaugos teikimo sutartį teisėtumo“.

Per nustatytą 20 darbo dienų terminą, per kurį AM privalo atsakyti į interesantų paklausimus, negavę atsakymo, 2018 m. rugpjūčio 16 d.; 2018 m. rugpjūčio 22 d.; 2018 m. rugpjūčio 28 d. el. paštu info@am.lt kreipėmės į AM dėl paaiškinimo, kodėl mūsų raštas yra neatsakytas, tačiau visais tais atvejais gavome tik automatinį atsakymą, kad mūsų raštas gautas ir nieko daugiau.

Tokiu būdu nesulaukę jokio atsakymo, 2018 m. rugsėjo 7 d. el. paštu AM išsiuntėme skundą, kuriuo skundėme tai, kad, AM pareigūnai pažeidė LR aplinkos ministro 2012 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. D1-229 patvirtinto Asmenų prašymų, skundų (pranešimų) nagrinėjimo ir jų aptarnavimo AM tvarkos aprašo (toliau tekste – Aprašas) III sk. 26 p., 30 p., 31 p., bei 48.5 p.

Kaip atsakymą į mūsų 2018 m. rugsėjo 7 d. pateiktą skundą, gavome tik sekančio turinio el. laišką iš dokumentų tvarkymo skyriaus inspektorės Stasės Okuličienės: „Laba diena, kada bus atsakymas Jums gali atsakyti atsakymo rengėjas Tomas Rinkevičius, tel. 8 706 63069 arba Atliekų departamento direktorė Agnė Bagočiūtė tel. 8 706 63670“.

Po ilgų bandymų pavykus susisiekti su nurodytais pareigūnais telefonu, departamento direktorė Agnė Bagočiūtė dar spalio mėn. kelių telefoninių pokalbių metu, mums patvirtino, kad atsakymas yra paruoštas, tačiau SB „X“ jokio oficialaus atsakymo iš AM negavo iki šiol.

Labai tikimės, kad sureaguosite į šį skundą ne tik automatinio pranešimu, tačiau ir pateiksite atsakymą į AM dar 2018 m. liepos 4 d. išsiųstą paklausimą.“

11. Pareiškėja **2019 m. vasario 27 d** pateikė AM skundą, nurodydama:

„Bendrija 2018 m. liepos 4 d. AM el. paštu info@am.lt pateikė raštą Nr. 24 „Dėl Jonavos raj. savivaldybės teisės akte įtvirtintos imperatyvios nuostatos sodininkų bendrijoms atstovauti bendrijos atliekų turėtojus sudarant komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo paslaugos teikimo sutartį teisėtumo“.

Per nustatytą 20 darbo dienų terminą, per kurį AM privalo atsakyti į interesantų paklausimus, negavę atsakymo, 2018 m. rugpjūčio 16 d.; 2018 m. rugpjūčio 22 d.; 2018 m. rugpjūčio 28 d. el. paštu info@am.lt kreipėmės į AM dėl paaiškinimo, kodėl mūsų raštas yra neatsakytas, tačiau visais tais atvejais gavome tik automatinį atsakymą, kad mūsų raštas gautas ir nieko daugiau.

Tokiu būdu nesulaukę jokio atsakymo, 2018 m. rugsėjo 7 d. el. paštu AM išsiuntėme skundą, kuriuo skundėme tai, kad, AM pareigūnai pažeidė LR aplinkos ministro 2012 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. D1-229 patvirtinto Asmenų prašymų, skundų (pranešimų) nagrinėjimo ir jų aptarnavimo AM tvarkos aprašo (toliau tekste – Aprašas) III sk. 26 p., 30 p., 31 p., bei 48.5 p.

Kaip atsakymą į mūsų 2018 m. rugsėjo 7 d. pateiktą skundą, gavome tik sekančio turinio el. laišką iš Dokumentų tvarkymo skyriaus inspektorės Stasės Okuličienės: „Laba diena, kada bus atsakymas Jums gali atsakyti atsakymo rengėjas Tomas Rinkevičius, tel. 8 706 63069 arba Atliekų departamento direktorė Agnė Bagočiūtė tel. 8 706 63670“.

Po ilgų bandymų pavykus susisiekti su nurodytais pareigūnais telefonu, departamento direktorė Agnė Bagočiūtė spalio mėn., kelių telefoninių pokalbių metu, mums patvirtino, kad atsakymas yra paruoštas, tačiau **SB „X“ jokio oficialaus atsakymo iš AM negavo.**

Negavę jokio atsakymo į raštą ir 2018 m. rugsėjo 7 d. pateiktą skundą, 2018 m. lapkričio 13 d. AM pateikėme dar vieną skundą, tačiau ir vėl jokio atsakymo nesulaukėme, nors telefoninių pokalbių metu, **Atliekų politikos grupės vadovė Agnė Bagočiūtė kiekvieną kartą žadėjo „jau tikrai šią savaitę atsakymą gausite, nes jis yra paruoštas, trūksta tik parašo“ ir pan.**

Mums atrodo nesuprantama ir nepateisinama, kad **nuo 2018 m. liepos mėn. AM neatsako į oficialiai pateiktą raštą ir, kad visiškai nebuvo sureaguota į pateiktus 2 skundus.**

Labai tikimės, kad Jūsų dėka bus sureaguota į šį skundą ne tik automatinio pranešimu, kad raštas gautas, bet, kad pagaliau gausime atsakymą į AM 2018 m. liepos 4 d. pateiktą klausimą, kurio atsakymo vis dar laukiame.“

12. Bendrija **2019 m. balandžio 17 d.** pateikė AM skundą, nurodydama:

„Paskutinį kartą kreipiamės į AM skundu ir tikimės, kad Jus paskyrus ministru, AM pareigūnai tinkamai ir laiku spręs jiems pavestus klausimus ir Bendrija pagaliau gaus atsakymą į 2018 m. liepos 4 d. AM pateiktą raštą dėl Jonavos raj. savivaldybės teisės akte įtvirtintos imperatyvios nuostatos sodininkų bendrijoms atstovauti bendrijos atliekų turėtojus sudarant komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo paslaugos teikimo sutartį teisėtumo.

Informuojame, kad Bendrija 2018 m. liepos 4 d. AM el. paštu info@am.lt pateikė raštą Nr. 24 „Dėl Jonavos raj. savivaldybės teisės akte įtvirtintos imperatyvios nuostatos sodininkų bendrijoms atstovauti bendrijos atliekų turėtojus sudarant komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo paslaugos teikimo sutartį teisėtumo.“

Per nustatytą 20 darbo dienų terminą, per kurį AM privalo atsakyti į interesantų paklausimus, negavę atsakymo, 2018 m. rugpjūčio 16 d.; 2018 m. rugpjūčio 22 d.; 2018 m. rugpjūčio 28 d. el. paštu info@am.lt kreipėmės į AM dėl paaiškinimo, kodėl mūsų raštas yra neatsakytas, tačiau visais tais atvejais gavome tik automatinį atsakymą, kad mūsų raštas gautas ir nieko daugiau.

Tokiu būdu nesulaukę jokio atsakymo, 2018 m. rugsėjo 7 d. el. paštu AM išsiuntėme skundą, kuriuo skundėme tai, kad, AM pareigūnai pažeidė LR aplinkos ministro 2012 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. D1-229 patvirtinto Asmenų prašymų, skundų (pranešimų) nagrinėjimo ir jų aptarnavimo AM tvarkos aprašo (toliau tekste – Aprašas) III sk. 26 p., 30 p., 31 p., bei 48.5 p.

Kaip atsakymą į mūsų 2018 m. rugsėjo 7 d. pateiktą skundą, gavome tik sekančio turinio el. laišką iš dokumentų tvarkymo skyriaus inspektorės Stasės Okuličienės: „Laba diena, kada bus atsakymas Jums gali atsakyti atsakymo rengėjas Tomas Rinkevičius, tel. 8 706 63069 arba Atliekų departamento direktorė Agnė Bagočiūtė tel. 8 706 63670“. Pavykus susisiekti su nurodytais pareigūnais telefonu, departamento direktorė Agnė Bagočiūtė spalio mėn., kelių telefoninių pokalbių metu, mums patvirtino, kad atsakymas yra paruoštas, tačiau **Bendrija jokio oficialaus atsakymo iš AM negavo.**

Negavę jokio atsakymo į 2018 m. liepos 4 d. raštą ir 2018 m. rugsėjo 7 d. pateiktą skundą, Bendrija AM pateikė dar du skundus: 2018 m. lapkričio 13 d. dėl Bendrijos 2018 m. liepos 4 d. prašymo, 2018 m. rugsėjo 7 d. skundo nagrinėjimo AM pažeidimų ir 2019 m. vasario 27 d. dėl Bendrijos 2018 m. liepos 4 d. prašymo bei 2018 m. rugsėjo 7 d. ir 2018 m. lapkričio 13 d. pateiktų skundų nagrinėjimo pažeidimo, tačiau jokio atsakymo nesulaukėme iki šiol.

Labai tikimės, kad Jūsų dėka, mūsų skundas bus išnagrinėtas ir artimiausiu laiku Bendrija gaus atsakymą į mums rūpimą klausimą, kitu atveju mums neliks nieko kito, kaip tik kreiptis į LR Seimo kontrolierių įstaigą dėl AM pareigūnų biurokratizmo. [...].“

13. AM 2019 m. rugpjūčio 22 d. Seimo kontrolierių informavo, kad **į Bendrijos 2018 m. liepos 4 d., 2018 m. rugpjūčio 16 d., 2018 m. rugpjūčio 22 d., 2018 m. rugpjūčio 28 d., 2018 m. rugsėjo 7 d., 2018 m. lapkričio 13 d., 2019 m. vasario 27 d. ir 2019 m. balandžio 17 d. kreipimasis neatsakyta.** AM patvirtino, kad visi Bendrijos skunde nurodyti kreipimaisi institucijoje buvo gauti elektroniniu paštu info@am.lt. AM nurodė:

„[...]“

2018 m. liepos 4 d. kreipimasis gautas 2018 m. liepos 4 d. ir tą pačią dieną užregistruotas AM vieningoje dokumentų valdymo sistemoje (toliau vadinama – VDVIS), registracijos numeris D7-9210.

2018 m. rugpjūčio 16 d. kreipimasis gautas 2018 m. rugpjūčio 16 d. ir **VDVIS neregistruotas.**

2018 m. rugpjūčio 22 d. kreipimasis gautas 2018 m. rugpjūčio 22 d. ir **VDVIS neregistruotas.**

2018 m. rugpjūčio 28 d. kreipimasis gautas 2018 m. rugpjūčio 28 d. ir **VDVIS neregistruotas.**

2018 m. rugsėjo 7 d. kreipimasis gautas 2018 m. rugsėjo 7 d. ir tą pačią dieną užregistruotas VDVIS, registracijos numeris D7-11767.

2018 m. lapkričio 13 d. kreipimasis gautas 2018 m. lapkričio 13 d. ir tą pačią dieną užregistruotas VDVIS, registracijos numeris D7-14562.

2019 m. vasario 27 d. kreipimasis gautas 2019 m. vasario 27 d. ir tą pačią dieną užregistruotas VDVIS, registracijos numeris D7-2396.

2019 m. balandžio 17 d. kreipimasis gautas 2019 m. balandžio 17 d. ir VDVIS užregistruotas 2019 m. balandžio 18 d., registracijos numeris D7-4455.

[...]

Pagal VDVIS duomenis Bendrijos 2018 m. liepos 4 d., 2018 m. rugsėjo 7 d., 2018 m. lapkričio 13 d. kreipimaisi buvo nukreipti nagrinėti ir atsakyti Atliekų departamentui; 2019 m. vasario 27 d., 2019 m. balandžio 17 d. kreipimaisi buvo nukreipti nagrinėti ir atsakyti Atliekų politikos grupei (Atliekų departamentas nuo 2019 m. sausio 1 d. reorganizuotas į Atliekų politikos grupę). VDVIS neregistruotas, tačiau AM el. paštu gautus 2018 m. rugpjūčio 16 d., 2018 m. rugpjūčio 22 d., 2018 m. rugpjūčio 28 d. Bendrijos kreipimuisis, AM specialistė, atsakinga už informacijos gaunamos į info@am.lt peržiūrą ir registravimą, persiuntė Atliekų departamento (Atliekų politikos grupės) vadovui ir šio padalinio atsakingam specialistui.

2018 m. liepos 4 d. kreipimasis buvo nukreiptas nagrinėti Atliekų departamento (Atliekų politikos grupės) vyriausiajam specialistui Tomui Rinkevičiui, kuris nuo 2019-02-12 nebedirba AM. Šiuo metu 2018 m. liepos 19 d. kreipimasis nukreiptas nagrinėti Atliekų politikos grupės vyr. patarėjai Laurai Zukei.

2018 m. rugpjūčio 16 d., 2018 m. rugpjūčio 22 d., 2018 m. rugpjūčio 28 d. kreipimaisi buvo persiūsti Atliekų departamento (Atliekų politikos grupės) vadovei Agnei Bagočiūtei ir Atliekų departamento (Atliekų politikos grupės) vyriausiajam specialistui Tomui Rinkevičiui.

2018 m. rugsėjo 7 d. kreipimasis buvo nukreiptas nagrinėti Atliekų departamento (Atliekų politikos grupės) vyriausiajam specialistui Tomui Rinkevičiui. Šiuo metu 2018 m. rugsėjo 7 d. kreipimasis nukreiptas nagrinėti Atliekų politikos grupės vadovei Agnei Bagočiūtei.

2018 m. lapkričio 13 d. kreipimasis buvo nukreiptas nagrinėti Atliekų departamento (Atliekų politikos grupės) vyriausiajam specialistui Tomui Rinkevičiui. Šiuo metu 2018 m. lapkričio 13 d. kreipimasis nukreiptas nagrinėti Atliekų politikos grupės vyr. patarėjai Laurai Zukei.

2019 m. vasario 27 d. kreipimasis nukreiptas nagrinėti Atliekų politikos grupės vadovei Agnei Bagočiūtei.

2019 m. balandžio 17 d. kreipimasis nukreiptas nagrinėti Atliekų politikos grupės vyr. patarėjai Laurai Zukei.

[...]

Gauti AM Bendrijos kreipimaisi buvo nukreipti Atliekų politikos grupei. **Korupcijos prevencijos ir vidaus tyrimų skyrius, šiuo metu atliekantis tyrimą dėl nepateiktų atsakymų į Bendrijos kreipimuisis, keturis kartus raštu kreipėsi į Atliekų politikos grupę, prašydamas pateikti informaciją dėl nepateiktų atsakymų į Bendrijos kreipimuisis – atsakymas negautas.**

[...]

Gavus Bendrijos skundus dėl nepateiktų atsakymų, AM administracinė procedūra dėl pareigūnų neveikimo nebuvo pradėta, kadangi Bendrijos skundai buvo nukreipti nagrinėti ir atsakyti Atliekų politikos grupei. **AM padalinys, atsakingas už tyrimų dėl AM valstybės tarnautojų neveikimo atlikimą, neturėjo informacijos apie uždelstus skundų nagrinėjimo terminus.**

Informuojame, kad gavus Jūsų institucijos 2019 m. birželio 6 d. raštą 4D-2019/1-704/3D-1482, Korupcijos prevencijos ir vidaus tyrimų skyrius pradėjo tyrimą dėl atsakymų nepateikimo į Bendrijos kreipimuisis. Tyrimas šiuo metu nebaigtas. Apie tyrimo rezultatus Jūsų instituciją informuosime atskiru raštu.“

14. AM Korupcijos prevencijos ir vidaus tyrimų skyriaus 2019 m. rugsėjo 16 d. pateiktais duomenimis, tyrimas dėl atsakymų nepateikimo į Bendrijos kreipimuisis dar nebaigtas.

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

15. Europos Parlamento patvirtinto **Europos tinkamo administravimo elgesio kodekso:**

Straipsnis 1. Bendroji nuostata

„Santykiuose su visuomene, institucijos ir jų valdininkai turi gerbti normas, nustatytas šiame tinkamo administravimo elgesio kodekse, toliau – „kodeksas“.“

Straipsnis 21. Pranešimas apie sprendimą

„1. **Valdininkas turi užtikrinti, kad suinteresuotam asmeniui ar asmenims bus raštiškai pranešta apie sprendimus, galėjusius paveikti jų teises ir interesus, vos sprendimus priėmus.** [...]“

16. Lietuvos Respublikos Konstitucijos:

5 straipsnis:

„[...]“

Valdžios įstaigos tarnauja žmonėms.“

17. Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas:

30^l straipsnis. Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartis ir vietinė rinkliava už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą

„1. Organizuojant komunalinių atliekų tvarkymą, sudarant komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį arba mokant savivaldybės nustatytą rinkliavą, atliekų turėtojams atstovauja jų naudojamo nekilnojamojo turto objekto savininkas arba nekilnojamojo turto objekto savininko atstovas pagal įstatymą, arba nekilnojamojo turto objekto savininko įgaliotas asmuo, arba daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų bendrija, individualių gyvenamųjų namų savininkų bendrija, garažų savininkų bendrija, sodininkų bendrija ar kita bendrija, bendrojo naudojimo objektų administratorius, esant savininkų raštu įformintam susitarimui, arba asmenys, sudarę jungtinės veiklos sutartis bendrosios dalinės nuosavybės teisei įgyvendinti (toliau – įgalioti asmenys).“

18. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo:

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

„Šis įstatymas sudaro prielaidas įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostatą, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms; nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, viešojo administravimo subjektų sistemą ir administracinės procedūros organizavimo pagrindus; garantuoja asmenų teisę apskusti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje.“

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

„1. *Viešasis administravimas* – įstatymų ir kitų teisės aktų reglamentuojama viešojo administravimo subjektų veikla, skirta įstatymams ir kitiems teisės aktams įgyvendinti: administracinių sprendimų priėmimas, įstatymų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo kontrolė, įstatymų nustatytų administracinių paslaugų teikimas, viešųjų paslaugų teikimo administravimas ir viešojo administravimo subjekto vidaus administravimas.

[...]

17. *Administracinė paslauga* – viešojo administravimo subjekto veiksmai, apimantys leidimų, licencijų ar dokumentų, kuriais patvirtinamas tam tikras juridinis faktas, išdavimą, asmenų deklaracijų priėmimą ir tvarkymą, **asmenų konsultavimą viešojo administravimo subjekto kompetencijos klausimais**, įstatymų nustatytos viešojo administravimo subjekto informacijos teikimą asmenims, administracinės procedūros vykdymą. [...]“

14 straipsnis. Prašymų ir skundų nagrinėjimas

„1. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės tvirtina Vyriausybė.

[...]

3. Skundai dėl viešojo administravimo subjekto veiksmų, neveikimo ar administracinių sprendimų nagrinėjami šio įstatymo trečiajame skirsnyje nustatyta tvarka.

4. Draudžiama persiusti skundą nagrinėti viešojo administravimo subjektui, jo administracijos padaliniiui arba perduoti nagrinėti pareigūnui, valstybės tarnautojui ar darbuotojui, kurių veiksmai yra skundžiami.“

19 straipsnis. Administracinė procedūra ir jos dalyviai

„1. *Administracinė procedūra* – pagal šį įstatymą viešojo administravimo subjekto atliekami privalomi veiksmai nagrinėjant skundą apie viešojo administravimo subjekto veiksmams, neveikimu ar administraciniais sprendimais galimai padarytą asmens, nurodyto skunde, teisių ir teisėtų interesų pažeidimą ir priimant dėl to administracinės procedūros sprendimą.“

22 straipsnis. Administracinės procedūros pradžia

„1. Administracinę procedūrą pradeda viešojo administravimo subjekto vadovas arba jo įgaliotas pareigūnas ar valstybės tarnautojas arba viešojo administravimo subjekto vadovo sudaryta komisija rašytiniu pavedimu (įsakymu, potvarkiu, rezoliucija) per 3 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos.“

31 straipsnis. Administracinės procedūros terminai

„Administracinė procedūra turi būti baigta ir administracinės procedūros sprendimas priimtas per 20 darbo dienų nuo jos pradžios. Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinė procedūra negali būti baigta, administracinę procedūrą pradėjęs viešojo administravimo subjektas gali ją pratęsti, bet ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Asmeniui apie administracinės procedūros termino pratęsimą per 2 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti administracinės procedūros terminą priėmimo dienos pranešama raštu ir nurodomos pratęsimo priežastys.“

19. Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas:

34 straipsnis. Tarnybinių nuobaudų skyrimas

„1. Tarnybinė nuobauda turi būti paskirta ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo tarnybinio nusižengimo paaikšėjimo dienos, neįskaitant laiko, kurį valstybės tarnautojas nebuvo darbe dėl ligos, buvo komandiruotėje arba atostogavo, o iškėlus baudžiamąją bylą arba Seimo kontrolieriui atliekant tyrimą, taip pat atliekant tarnybinį ar kitą kompetentingos institucijos patikrinimą, tarnybinio nusižengimo tyrimą šio straipsnio 2 dalies 1 punkte numatytu atveju, – ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo baudžiamosios bylos nutraukimo arba teismo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos, Seimo kontrolieriaus pažymos surašymo, tarnybinio ar kito kompetentingos institucijos patikrinimo užbaigimo, motyvuotos išvados apie tyrimo rezultatus šio straipsnio 2 dalies 1 punkte numatytu atveju surašymo dienos. Valstybės tarnautoją į pareigas priimančias asmuo arba, jeigu valstybės tarnautoją į pareigas priima Seimas, Vyriausybė, savivaldybės taryba, – atitinkamai Seimo Pirmininkas, Ministras Pirmininkas, savivaldybės meras pradeda tarnybinio nusižengimo tyrimą savo sprendimu arba kai jie gauna oficialią informaciją apie valstybės tarnautojo tarnybinį nusižengimą. [...] Tarnybinė nuobauda neskiriama, jeigu nuo nusižengimo padarymo dienos praėjo 6 mėnesiai, išskyrus atvejus, kai tarnybinis nusižengimas nustatomas atliekant auditą, piniginių ar kitokių vertybių reviziją (inventorizaciją) arba kai Seimo kontrolierius atlieka tyrimą, taip pat kai atliekamas tarnybinis ar kitas kompetentingos institucijos patikrinimas arba kai yra pažeidžiamos Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatos. Šiais atvejais tarnybinė nuobauda skiriama ne vėliau kaip per 3 metus nuo nusižengimo padarymo dienos.

2. Tarnybinio nusižengimo tyrimas, gavus oficialią informaciją apie galimą valstybės tarnautojo tarnybinį nusižengimą, pradedamas, o pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas tęsiamas ir atitinkamas sprendimas dėl tarnybinio nusižengimo padarymo pripažinimo ir tarnybinės nuobaudos skyrimo priimamas taip pat:

1) kai valstybės tarnautojas, dėl kurio galimo tarnybinio nusižengimo gauta oficiali informacija arba dėl kurio pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas, perkeliamas į valstybės

tarnautojo pareigas kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje. Šiuo atveju asmuo, pradėjęs tarnybinio nusižengimo tyrimą, motyvuotą išvadą apie tyrimo rezultatus, kurioje konstatuojama, kad valstybės tarnautojas padarė tarnybinį nusižengimą, ir siūloma jam skirti tarnybinę nuobaudą, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka perduoda institucijos ar įstaigos, į kurią perkeltas valstybės tarnautojas, vadovui, šio įstatymo 53 straipsnyje nurodytam registru ir valstybės tarnautojui, kuris pripažintas padaręs tarnybinį nusižengimą. Sprendimą dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo valstybės tarnautojui priima institucijos ar įstaigos, į kurią valstybės tarnautojas yra perkeltas, vadovas, atsižvelgdamas į šio straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus;

2) kai valstybės tarnautojas, dėl kurio galimo tarnybinio nusižengimo gauta oficiali informacija arba dėl kurio pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas, atleidžiamas iš valstybės tarnautojo pareigų. Sprendimą dėl asmens, ėjusio valstybės tarnautojo pareigas, pripažinimo padarius tarnybinį nusižengimą ir tarnybinės nuobaudos, kuri turėtų būti jam skirta, priima tarnybinio nusižengimo tyrimą pradėjęs asmuo, atsižvelgdamas į šio straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus. Šis sprendimas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka perduodamas šio įstatymo 53 straipsnyje nurodytam registru ir asmeniui, ėjusiam valstybės tarnautojo pareigas. [...].

5. Tarnybinę nuobaudą skiria arba sprendimą dėl asmens, ėjusio valstybės tarnautojo pareigas, pripažinimo padarius tarnybinį nusižengimą ir sprendimą dėl tarnybinės nuobaudos, kuri turėtų būti jam skirta, priima valstybės tarnautoją į pareigas priimantis asmuo. [...].“

20. Tarnybinių nuobaudų valstybės tarnautojams skyrimo tvarka, patvirtinta 2002 m. birželio 25 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 977 (2010 m. liepos 14 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 1029 redakcija su pakeitimais):

„[...]

3. [...]

Gavus oficialią informaciją, tarnybinio nusižengimo tyrimas pradedamas per 5 darbo dienas nuo šios informacijos gavimo.“

21. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. 1138 (2019 m. liepos 10 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 702 redakcija):

„[...]

7. Svarbiausieji Aplinkos ministerijos veiklos tikslai yra:

[...]

7.2. formuoti valstybės politiką [...] atliekų [...] tvarkymo [...] srityse ir organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti jos įgyvendinimą.

[...]

8.2. siekdama 7.2 punkte nurodyto veiklos tikslo:

8.2.1. rengia teisės aktų projektus [...] atliekų [...] tvarkymo [...] klausimais, dalyvauja juos rengiant, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja šiame punkte nurodytų planavimo dokumentų nuostatų įgyvendinimą, [...];

[...]

9. Aplinkos ministerija taip pat atlieka šias funkcijas:

[...]

9.11. nustatytą tvarka nagrinėja asmenų prašymus ir skundus, priskirtinus ministerijos kompetencijai.“

22. Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos 2007 m. rugpjūčio 22 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 875:

„[...]

23. Prašymai ir skundai, pateikti tiesiogiai ar gauti vieno langelio asmenų aptarnavimo

padalinyje, atsiųsti paštu ar elektroninėmis priemonėmis, turi būti užregistruojami atitinkamame institucijos dokumentų registre, laikantis Lietuvos vyriausiojo archyvaro priimtų teisės aktų, reglamentuojančių dokumentų valdymą, reikalavimų.

24. Priėmus prašymą ar skundą, asmens pageidavimu įteikiama, o jeigu prašymas ar skundas gautas paštu arba elektroninėmis priemonėmis, asmens pageidavimu per 3 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo institucijoje dienos asmens nurodytu adresu arba elektroninio pašto adresu išsiunčiama Taisyklių priede nustatytos formos pažyma apie priimtus dokumentus.

25. Prašymai, išskyrus prašymus, į kuriuos, nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar institucijos interesų, galima atsakyti tą pačią darbo dieną, **turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje dienos**. Administracinės procedūros atliekamos laikantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 31 straipsnyje nustatytą terminų.

26. Jeigu prašymo nagrinėjimas susijęs su komisijos sudarymu, posėdžio sušaukimu ar kitais atvejais, dėl kurių atsakymo pateikimas asmeniui gali užtrukti ilgiau kaip 20 darbo dienų nuo prašymo ir visų reikiamų dokumentų gavimo institucijoje dienos, institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo turi teisę pratęsti šį terminą dar iki 20 darbo dienų. Pratęsus Taisyklių 25 punkte nustatytą prašymo nagrinėjimo terminą, institucija per 2 darbo dienas nuo institucijos vadovo ar jo įgalioto asmens tokio sprendimo priėmimo dienos išsiunčia asmeniui pranešimą raštu ir nurodo prašymo nagrinėjimo pratęsimo priežastis.

27. Jeigu prašymui išnagrinėti būtina informacija ir dokumentai, kuriuos privalo pateikti asmuo, kuris kreipiasi, ir institucija tokios informacijos ir dokumentų pati gauti negali, per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo institucijoje dienos ji kreipiasi į asmenį raštu, prašydama pateikti šią informaciją ir dokumentus, ir praneša, kad prašymo nagrinėjimas stabdomas, iki bus pateikta prašymui išnagrinėti būtina informacija ir dokumentai. Kai per institucijos nustatytą terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 5 darbo dienos, prašymui išnagrinėti būtina informacija ir dokumentai negaunami, prašymas nenagrinėjamas, per 3 darbo dienas nuo institucijos nustatyto termino suėjimo dienos dokumentų originalai gražinami asmeniui ir nurodoma gražinimo priežastis. Institucija pasilieka prašymo ir gautų dokumentų kopijas.

[...]

32. **Į prašymus atsakoma [...] tokiu būdu, koku buvo pateiktas prašymas, arba tokiu būdu, kuris buvo nurodytas prašyme.**

[...]

35. **Atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį:**

35.1. į prašymą suteikti administracinę paslaugą – išduoti dokumentą, jo kopiją, nuorašą ar išrašą, patvirtinantį tam tikrą juridinį faktą, – atsakoma suteikiant prašomą administracinę paslaugą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys;

35.2. į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją atsakoma pateikiant prašomą informaciją Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys;

[...]

35.4. į kitus prašymus – atsakoma laisva forma arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys.

[...]

37. Į skundus atsakoma laikantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme nustatytos tvarkos [...].“

23. Asmenų prašymų, skundų (pranešimų) nagrinėjimo ir jų aptarnavimo Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijoje tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. D1-229:

„1. Asmenų prašymų, skundų (pranešimų) nagrinėjimo ir jų aptarnavimo Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijoje tvarkos aprašas (toliau – tvarkos aprašas) reglamentuoja fizinių ir juridinių asmenų ar šių asmenų teisės aktų nustatyta tvarka įgaliotų atstovų (toliau – asmenys)

prašymų, skundų (pranešimų) nagrinėjimą ir jų aptarnavimą Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijoje (toliau – ministerija).

[...]

26. Dokumentų tvarkymo skyrius, gavęs prašymą, skundą (pranešimą) iš vadovybės su rezoliucija, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 23 straipsnio 1 dalies nuostatomis, tą pačią dieną patvirtina prašymo, skundo (pranešimo) gavimo faktą asmeniui užpildydamas skundo priėmimo faktą patvirtinančią dokumento formą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. gruodžio 22 d. nutarimu Nr. 1326 „Dėl skundo priėmimo faktą patvirtinančio dokumento formos patvirtinimo“ (toliau – forma). Dokumentų tvarkymo skyrius išsiunčia formą asmens el. paštu, jeigu jis nurodytas, arba pateikia kitu asmens nurodytu prašyme, skunde (pranešime) būdu (faksu, paštu arba atvykus į ministeriją).

[...]

30. Asmenų prašymai, skundai (pranešimai), priskirti ministerijos kompetencijai, turi būti išnagrinėti per 20 darbo dienų nuo jų gavimo ministerijoje.

31. Jeigu prašymo, skundo ar pranešimo nagrinėjimas susijęs su komisijos sudarymu, posėdžio sušaukimu, faktinių duomenų patikrinimo vietoje organizavimu ar kitomis organizacinėmis priemonėmis ar yra kitų objektyvių priežasčių, dėl kurių atsakymo pateikimas asmeniui gali užsitęsti ilgiau, ministerijos vadovybė ar jos įgaliotas asmuo turi teisę pratęsti šį terminą. Prašymo ar skundo (pranešimo) nagrinėjimo terminas gali būti pratęstas ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Likus ne mažiau kaip 5 darbo dienoms iki nustatyto atsakymo išsiuntimo termino pabaigos, apie tokį nagrinėjimo pratęsimą darbuotojas, nagrinėjantis asmens prašymą, skundą ar pranešimą, išsiunčia asmeniui parengtą pranešimą raštu, kuriame nurodomos nagrinėjimo pratęsimo priežastys ir pranešama, kada numatoma jam atsakyti.

[...]

46. Draudžiama persiųsti skundą nagrinėti viešojo administravimo subjektui, jo administracijos padaliniui arba perduoti nagrinėti pareigūnui, valstybės tarnautojui ar darbuotojui, kurių veiksmai yra skundžiami.

[...]

48. Vieno langelio asmenų aptarnavimo padalinys (skyrius, darbuotojas) atlieka šias funkcijas:

48.1. priima asmenų prašymus, nustato, kokia jų esmė, kokios informacijos reikia sprendimams priimti, kokią informaciją ir dokumentus pagal galiojančius teisės aktus privalo pateikti asmuo, kuris kreipiasi, numato, kokią informaciją ministerija gali gauti iš savo administracijos padalinių, pavaldžių ir kitų institucijų, ir paprašo asmenį, kuris kreipiasi, pateikti informaciją ir dokumentus, kurių ministerija pati negali gauti arba kuriuos pagal galiojančius teisės aktus privalo pateikti šis asmuo, bet jų nepateikia;

48.2. užregistruoja gautus prašymus ir perduoda juos ministerijos vadovybei;

48.3. perduoda prašymus nagrinėti pagal ministerijos vadovybės rezoliuciją ministerijos administraciniams padaliniams ar rezoliucijoje nurodytiems valstybės tarnautojams; asmens pageidavimu informuoja jį apie prašymą nagrinėjantį valstybės tarnautoją; jeigu prašymo nagrinėjimas nepriskirtinas ministerijos kompetencijai, persiunčia jį kitai institucijai, pasilikęs prašymo kopiją;

48.4. įteikia ar išsiunčia asmenims atsakymus;

48.5. asmens pageidavimu jį informuoja apie prašymo nagrinėjimo eigą;

[...]

51. Atsakymai į prašymus, skundus (pranešimus) parengiami atsižvelgiant į jų turinį:

51.1. į prašymą suteikti administracinę paslaugą – išduoti leidimą (licenciją), dokumentą, jo kopiją, nuorašą ar išrašą, patvirtinantį tam tikrą juridinį faktą, – atsakoma suteikiant prašomą administracinę paslaugą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys;

51.2. į prašymą pateikti ministerijos turimą informaciją atsakoma pateikiant prašomą informaciją Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys;

51.3. į prašymą priimti administracinį sprendimą – įsakymą, potvarkį ar nustatyta tvarka kitą nustatytosios formos dokumentą, kuriame išreikšta ministerijos valia, – atsakoma pateikiant atitinkamo dokumento kopiją, išrašą ar nuorašą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys;

51.4. į kreipimąsi, kuriame išdėstoma asmens nuostata tam tikru klausimu, pranešama apie ministerijos veiklos pagerėjimą ar trūkumus ir pateikiami pasiūlymai, kaip juos ištaisyti, atkreipiamas dėmesys į tam tikrą padėtį, informuojama apie darbuotojų piktnaudžiavimą ar neteisėtus veiksmus, nesusijusius su konkrečiu asmens teisėtų interesų ir teisių pažeidimu, ar kitokią asmens kreipimąsi atsakoma laisvos formos raštu;

51.5. atsakymas į skundą (pranešimą) parengiamas atsižvelgiant į skundo (pranešimo) esmę, pagal ministerijos kompetenciją atsakant į visus asmens skunde (pranešime) pateiktus klausimus ir vadovaujantis galiojančiais teisės aktais įvertinus skunde (pranešime) nurodytus faktus bei aplinkybes. [...].“

24. Nekilnojamojo turto objektų, kurių savininkas arba įgalioti asmenys privalo mokėti nustatytą rinkliavą arba sudaryti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį, rūšių sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. D1-150, 18 pozicijoje nurodyta „sodų paskirties pastatai – pastatai, naudojami arba poilsiui ir (arba) sodininkystei ir (arba) daržininkystei sodininkų bendrijos nariams priklausantys sodo sklypai su pastatais ir (ar) sodo sklypai su pastatais, nepriklausantys sodininkų bendrijos nariams, bet esantys sodo teritorijoje.“

25. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos darbo reglamentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. birželio 1 d. įsakymu Nr. D1-275 (2010 m. sausio 26 d. įsakymo Nr. D1-73 redakcija su pakeitimais):

„[...]

6. Ministerijai vadovauja ministras, kuris atsakingas už jam pavestas valdymo sritis ir tiesiogiai atsakingas už Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos kasmetinių Lietuvos Respublikos Vyriausybės veiklos prioritetų bei planuojamų rezultatų jam pavestose valdymo srityse įgyvendinimą. Ministras koordinuoja ir kontroliuoja Ministerijos administracijos padalinių veiklą.

[...]

27. Ministerijos administracijos padalinių vadovai yra asmeniškai atsakingi už padaliniams pavestų funkcijų vykdymą, darbo organizavimą, taip pat už ministro, viceministrų, Ministerijos kanclerio pavedimų vykdymą. [...].“

Tyrimui reikšminga teismų praktika

26. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2004 m. gruodžio 13 d. nutarime byloje Nr. 51/01-26/02-19/03-22/03-26/03-27/03 konstatavo:

„[...] Valstybės tarnyba turi veikti paklusdama tik Konstitucijai ir teisei. Kiekviena valstybės ar savivaldybės institucija, per kurią vykdomos valstybės funkcijos, **kiekvienas valstybės tarnautojas turi paisyti teisėtumo reikalavimų. Valstybės tarnautojai turi nepiktnaudžiauti jiems nustatytomis galiomis, nepažeisti teisės aktų reikalavimų.** Konstitucinis Teismas 2000-06-30 nutarime konstatavo, kad valstybės institucijos, pareigūnai turi saugoti, ginti žmogaus teises ir laisves; **ypač svarbu, kad, vykdydami jiems patikėtas funkcijas, jie patys nepažeistų žmogaus teisių ir laisvių** [...].

[...] Konstitucinis Teismas 2004 m. liepos 1 d. nutarime ir 2004 m. lapkričio 5 d. išvadoje konstatavo, kad Konstitucijoje yra įtvirtintas **atsakingo valdymo principas**. Valdžios atsakomybė visuomenei – teisinės valstybės principas, kuris įtvirtintas Konstitucijoje nustačius, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms [...] taip pat **teisės aktuose reglamentavus asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo procedūrą** ir kt. (Konstitucinio Teismo 1999 m. gegužės 11 d. nutarimas, 2004 m. lapkričio 5 d. išvada) [...].“

Tyrimo išvados

27. Atsižvelgiant į tyrimo metu gautą informaciją, atkreiptinas dėmesys į šiuos momentus:

27.1. Bendrija kreipėsi į Seimo kontrolierių dėl AM pareigūnų neveikimo, nevykdant teisės aktų, reglamentuojančių prašymų ir skundų nagrinėjimą, reikalavimų, nepateikiant atsakymų.

27.2. Bendrija 2018 m. liepos 4 d. elektroniniu paštu kreipėsi į AM (žr. pažymos 4 punktą), prašydama suteikti konsultaciją dėl Jonavos rajono savivaldybėje sodininkų bendrijoms nustatytos prievolės atstovauti fizinius asmenis, atsiskaitant už komunalinių atliekų surinkimą ir išvežimą iš jiems priklausančio asmeninio nekilnojamojo turto, teisėtumo; dėl Jonavos rajono savivaldybėje patvirtintų teisės aktų reikalavimų prieštaravimo aukštesnę teisinę galią turinčio Civilinio kodekso nuostatoms, Atliekų tvarkymo įstatymo pagrindiniam principui „teršėjas moka.“

Pareiškėja prašė AM suteikti ir konsultaciją dėl Bendrijai keliamo reikalavimo registruoti atliekų turėtojus teisėtumo, pažymėdama, kad ši funkcija priskirtina administratoriui.

27.3. Pareiškėjos keliami klausimai tiesiogiai susiję su apmokestinimo už atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą principų formavimu.

AM atsakinga už valstybės politikos atliekų tvarkymo srityje formavimą, jos įgyvendinimo organizavimą, koordinavimą ir kontroliavimą (žr. pažymos 21 punktą). AM tvirtina nekilnojamojo turto objektų, kurių savininkas arba įgalioti asmenys privalo mokėti nustatytą rinkliavą arba sudaryti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį, rūšių sąrašą (žr. pažymos 24 punktą). AM nustatytą tvarka nagrinėja asmenų prašymus ir skundus, priskirtinus ministerijos kompetencijai (žr. pažymos 21 punktą);

27.4. Pagal teisinį reglamentavimą, kiekvienam viešojo administravimo subjektui yra nustatyta pareiga priimti prašymus ir juos nagrinėti pagal įgaliojimus (žr. pažymos 22 punktą). Prašymo nagrinėjimas apima asmens prašymo priėmimą, įregistravimą, esmės nustatymą bei atsakymo asmeniui parengimą. Įstatymų leidėjas įpareigoja viešojo administravimo subjektus atsakymus į asmenų prašymus pateikti, atsižvelgiant į jų turinį (žr. pažymos 22 punktą). Asmenų konsultavimas viešojo administravimo subjekto kompetencijos klausimais laikytinas administracinės paslaugos teikimu (žr. pažymos 18 punktą).

27.5. Pareiškėjos kreipimūsi gavimo AM metu galiojusių Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose, kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių 32 punkte nustatytas imperatyvus reikalavimas į asmens prašymą atsakyti tokiu būdu, koku yra pateiktas prašymas, jeigu asmuo nepageidauja gauti atsakymo kitu būdu (žr. pažymos 22 punktą).

27.6. Įstatymų leidėjas nustatęs, kad gavus informaciją apie pareiškėjo pažeistas teises, turi būti pradėta administracinė procedūra, inicijuojamas tarnybinio nusižengimo tyrimas (žr. pažymos 18 ir 20 punktus).

27.7. Tyrimo metu nebuvo gauta duomenų nei apie Bendrijos prašymo suteikti konsultaciją nurodytais klausimais išnagrinėjimą iš esmės ir atsakymo raštu pateikimą, nei informacijos apie prašymo nagrinėjimą suteikimą Bendrijai (žr. pažymos 13 punktą).

Be to, negauta duomenų, patvirtinančių, kad gavus Bendrijos skundus dėl AM pareigūnų neveikimo (neatsakyta į Bendrijos prašymą suteikti konsultaciją nurodytais klausimais), būtų buvusi inicijuota administracinė procedūra, pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas.

27.8. Dėl AM pastebėjimo, kad 2018 m. liepos 4 d. kreipimasis buvo nukreiptas nagrinėti specialistui, kuris nuo 2019 m. vasario 12 d. nebedirba (žr. pažymos 13 punktą), atkreiptinas dėmesys į Valstybės tarnybos įstatymo 34 straipsnio 2 dalies (žr. pažymos 19 punktą) nuostatas, pagal kurias tarnybinio nusižengimo tyrimas apie galimą valstybės tarnautojo nusižengimą, gavus oficialią informaciją apie galimą valstybės tarnautojo tarnybinį nusižengimą, pradėdamas, o pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas tęsiamas ir atitinkamas sprendimas dėl tarnybinio nusižengimo padarymo pripažinimo ir tarnybinės nuobaudos skyrimo priimamas taip pat, kai valstybės tarnautojas perkeliamas į valstybės tarnautojo pareigas kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, ir kai valstybės tarnautojas, dėl kurio galimo tarnybinio nusižengimo gauta oficiali informacija arba dėl kurio pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas, atleidžiamas iš

valstybės tarnautojo pareigų.

27.9. **AM informavo Seimo kontrolierių, kad Korupcijos prevencijos ir vidaus tyrimų skyrius, atliekantis tyrimą dėl nepateiktų atsakymų į Bendrijos kreipimuis, negauna reikalingos informacijos iš Atliekų politikos grupės** (žr. pažymos 13 punktą). **Šis faktas galimai rodo, kad esamos institucijos vidaus kontrolės priemonės nėra efektyvios. O tai nesuderinama su atsakingo valdymo principu** (žr. pažymos 16 ir 26 punktus).

27.10. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą yra pabrėžęs atsakingo valdymo principą (žr. pažymos 26 punktą), įtvirtintą Lietuvos Respublikos Konstitucijoje (žr. pažymos 16 punktą), numatant, jog valdžia tarnauja žmonėms.

27.11. Aplinkos ministerijai vadovauja ministras, kuris atsakingas už jam pavestas valdymo sritis (žr. pažymos 25 punktą). Ministras koordinuoja ir kontroliuoja AM administracijos padalinių veiklą. Ministerijos administracijos padalinių vadovai yra asmeniškai atsakingi už padaliniams pavestų funkcijų vykdymą, darbo organizavimą, taip pat už ministro, viceministrų, Ministerijos kanclerio pavedimų vykdymą.

27.12. Europos tinkamo administravimo elgesio kodekse įtvirtintas reikalavimas valdininkams, nagrinėjant visuomenės prašymus ir priimant sprendimus, užtikrinti atsakymo pateikimą raštu (žr. pažymos 15 punktą).

28. Apibendrinant tai, kas išdėstyta, **darytina išvada, kad dėl Aplinkos ministerijos pareigūnų neveikimo, gavus Bendrijos 2018 m. liepos 4 d., 2018 m. rugpjūčio 16 d., 2018 m. rugpjūčio 22 d., 2018 m. rugpjūčio 28 d., 2018 m. rugsėjo 7 d., 2018 m. lapkričio 13 d., 2019 m. vasario 27 d. ir 2019 m. balandžio 17 d. kreipimuis, buvo pažeisti galiojančių teisės aktų reikalavimai** (žr. pažymos 18, 20, 22–23 ir 27 punktus), **atsakingo valdymo principas** (žr. pažymos 16 ir 25 punktus) ir **Bendrijos teisė į tinkamą viešąjį administravimą** (žr. pažymos 18 punktą). Todėl, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **sodininkų bendrijos „X“ skundas dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos pareigūnų neveikimo, nepateikiant atsakymų į kreipimuis, pripažintinas pagrįstu.**

29. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, tikslinga **Lietuvos Respublikos aplinkos ministrui rekomenduoti:**

29.1. spręsti klausimą dėl Aplinkos ministerijos pareigūnų, atsakingų už Bendrijos 2018 m. liepos 4 d., 2018 m. rugpjūčio 16 d., 2018 m. rugpjūčio 22 d., 2018 m. rugpjūčio 28 d., 2018 m. rugsėjo 7 d., 2018 m. lapkričio 13 d., 2019 m. vasario 27 d. ir 2019 m. balandžio 17 d. kreipimuisi nagrinėjimą ir atsakymų į juos parengimą, bei pareigūnų, turėjusių užtikrinti atsakymų į Bendrijos kreipimuisi laiku pateikimą, tarnybinės atsakomybės (pagal Valstybės tarnybos įstatymo nuostatas, Seimo kontrolieriui atlikus tyrimą ir nustatius pažeidimą, tarnybinės nuobaudos skyrimui nustatytas trejų metų nuo nusizengimo padarymo terminas (žr. pažymos 19 punktą));

29.2. užtikrinti, kad Bendrijos 2018 m. liepos 4 d., 2018 m. rugpjūčio 16 d., 2018 m. rugpjūčio 22 d., 2018 m. rugpjūčio 28 d., 2018 m. rugsėjo 7 d., 2018 m. lapkričio 13 d., 2019 m. vasario 27 d. ir 2019 m. balandžio 17 d. kreipimaisi būtų išnagrinėti ir pateikti teisės aktų reikalavimus atitinkantys atsakymai į juos;

29.3. užtikrinti, kad ateityje būtų laikomasi Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos darbo reglamento bei Asmenų prašymų, skundų (pranešimų) nagrinėjimo ir jų aptarnavimo Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijoje tvarkos aprašo reikalavimų.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

30. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia:**

sodininkų bendrijos „X“ skundą dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos pareigūnų neveikimo, nepateikiant atsakymų į kreipimuis, pripažinti pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

31. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 14–15 ir 17 punktais, **Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius rekomenduoja:**

31.1. Lietuvos Respublikos aplinkos ministrui Kęstučiui Mažeikai –

31.1.1. spręsti klausimą dėl Aplinkos ministerijos pareigūnų, atsakingų už Bendrijos 2018 m. liepos 4 d., 2018 m. rugpjūčio 16 d., 2018 m. rugpjūčio 22 d., 2018 m. rugpjūčio 28 d., 2018 m. rugsėjo 7 d., 2018 m. lapkričio 13 d., 2019 m. vasario 27 d. ir 2019 m. balandžio 17 d. kreipimusi nagrinėjimą ir atsakymų į juos parengimą, bei pareigūnų, turėjusių užtikrinti atsakymų į Bendrijos kreipimusis laiku pateikimą, tarnybinės atsakomybės (pagal Valstybės tarnybos įstatymo nuostatas, Seimo kontrolieriui atlikus tyrimą ir nustatius pažeidimą, tarnybinės nuobaudos skyrimui nustatytas trejų metų nuo nusizengimo padarymo terminas (žr. pažymos 19 punktą));

31.1.2. užtikrinti, kad Bendrijos 2018 m. liepos 4 d., 2018 m. rugpjūčio 16 d., 2018 m. rugpjūčio 22 d., 2018 m. rugpjūčio 28 d., 2018 m. rugsėjo 7 d., 2018 m. lapkričio 13 d., 2019 m. vasario 27 d. ir 2019 m. balandžio 17 d. kreipimaisi būtų išnagrinėti ir pateikti teisės aktų reikalavimus atitinkantys atsakymai į juos;

31.1.3. užtikrinti, kad ateityje būtų laikomasi Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos darbo reglamento bei Asmenų prašymų, skundų (pranešimų) nagrinėjimo ir jų aptarnavimo Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijoje tvarkos aprašo reikalavimų.

Primename, kad Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas